

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 12. Exulta satis filia Sion: Iubila Hierusalem. Magis timere poterat Hierusalem quàm Sodoma: illi tamen dicit Propheta, vt exultet, designans Christi Spiritum talem esse, qualem Iacobo & Ioanni ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

poterit D. Chrysol. Tu vero diligenter expendere quod mirabilia peragit, & quos prophetias adimpleret. *Asiam inuenturos pradixis, neminem prohiberent, & omnes tacitos affirmant, &c. dupliciter prophetiam, alteram opere, alteram verbis adimpleret. Opere quidem quod super asinam sedens, verbi vero, quia scriptum est à Zacharia quod in asina sicut Rex sedebat, &c. interrogatur ergo Iudaei quoniam Regum asina velus Hierosolymam intraverint Ne mirum profecto prater Christum dicere possunt. Tu vero etiam admirare, quomodo tam à Zacharia quàm à David ad vnguentum sua pradixis fuerunt, &c.*

§. 12. Exulta satis filia Sion: Iubila Hierusalem. *Magis timere poterat Hierusalem quàm Sodoma: illi amen dicit Propheeta, ut exulset, designans Christi Spiritum salem esse, quem Iacobus & Ioanni declaravit.*

Legit D. Ioan. *Noli timere filia Sion* - omnem pteraliter notum est quod filia Sion idem sit mali forquod Hierusalem: vel quia civitas illa ad laterumidiæ, montis Sion edificata erat ex quo nasci videbatur: vel phrasi communi S. Scripturæ: quæ iuxta idioma hæbraicum filias nominat civitates, ut bene perpendit Ribera modernus auctor. Sic dicitur: *filia Babylonia, filia Edom, &c.* Dicitur (ait è. s. Amos Propheta) civitati Hierusalem, ne terrore percellatur, imò potius exulset & iubilet, & præ gaudio tripudiet. *Noli timere, exulta, iubila.* Et phœnia. hinc optimè suum inchoat Euangelium: diuina patrauerat Domini opera & non similibus civitatem illam cumulauerat beneficiis: nam beneficiendo atque in nonnullis operando miracula fulgidissimam effudit lucem, diuinitatem suam omnium patefaciens oculis, si videre voluissent. Curavit paralyticum triginta octo annorū languidum, cui piscina notissima tot annorū curiculis sanitarum non potuerat impertiri. Ibidem visum dedit lumenque infudit cæco à nativitate vniuersali visis, & maximo stupore, de quo ipsum Principum & Sacerdotum concilium pleenam certamq; instituit informationem, quibus ille probabat ab orbe condito nullum simile prodigium vel visum vel auditum fuisse: ibidem gressum pluribus restituit claudis, multis cæcis donauit visum, erantque talia eius opera, ut publico consensu sibi miruo asseuerarent quod plura, quod maiora, quod magis propria ipsi Messie quem expectabant, attribui non posset. Prope Hierusalem vltimum edidit miraculum famam notissimum, Lazari resuscitatis mortuum, sepulchrum, imò quadriduanum corruptum, tanta manifestatione publicatum, omniumque oculis expositum, ut nec celari posset, nec negari, nec dissimulari.

Quibus obsequi Principes & Sacerdotes tantis grati responderunt operibus? Quæ ratione talia dona rependerunt? Quo loco illum habuerunt cui ita deuinciebantur? Quibus beneficiis beneficia cõpensauerunt? Plenum conuocant concilium, & nouam institunt operum illius confirmationem, quorum excellentia & magnitudine conuicti, fatentur omnes diuina esse & sufficientia ut ex illis totus eum mundus agnoscat, credat & suscipiat ut Messiam: quamuis enim ipsi nunquam tale quid publicè concesserint, quando in foro deambulabant, vel in corona potui ne Domino hunc deferrent titulum & honorem, & per hoc populum excitarent ut illum tanquam Messiam reciperet, & seipfos non condemnarent qui tanta bile rabidi illum persequerantur.

Ribera in num. 4. & præ in c. 3. So. num. 24.

104. 7. 31.

I. I. Iudei beneficiis ingrati Christi necem meditantur.

¶ **C**um sit hæc Prophecia adeo illustris, pluraque nobis præclara proponat de Christo mysteria huic solemnitati maxime congruenter suadet ut illi inhæreamus omniq; credendum ad gloriam illius, nostrarum verò consolationem & veritatem. Sumpta est ex Prophecia, atque ex dictis vtriusque vnum componit Euangelista vaticinium, quod valde frequens est Evangelistis, & merito: quandoquidem vnus illorumque fuerit omnium Spiritus Prophetarum, quæ de vno eodemq; mysterio sic vniformiter dicunt, ut Spiritus S. per eos locutus fuerit quæ ca vno etc, sicut dixit Zacharias Pater D. Ioannis Baptiste. *Locutus est per os Sanctorum.* Vnum quidem vaticinium legitur apud Isaiam. *Dixit filia Sion. Ecce Saluator tuus venis, ecce merces eius cum ea, & opus eius coram illo.* Alteru est Prophecia Zacharie. *Exulta satis filia Sion, iubila Hierusalem: Ecce Rex tuus venit tibi iustus & saluator, & ipse pauper & ascendens super asinam, & super pullum filium asinae.* Applaudite vaticinium: etenim inter alia præclarior emicat, ex eo quod distinctè totum de Christo confirmat mysterium: nam nobis exponit quis ille sit, quis sine aduentus illius, quàm insignis operum illius altitudo: proinde & vnus & alter obiectum illud reperunt: *Ecce monentes nos ut oculos obiciamus in id quod nobis vaticinatur.* Itaque ambo incipiunt omnè auferendo fortunam ordinem atque ad mentis alacritatem & gaudia provocando. *Exulta satis filia Sion: iubila Hierusalem.* *Bagi. de la Nuxa. Tom. IV.*

177

bantur: quando tamen in generali Concilio soli considerabat, ubi summus præsidebat Sacerdos, ab ipsa veritate superati ex vi tantorum operum Salvatoris hoc confessi sunt atque huic constanti adhererunt dicentes: *Hic homo multa signa facit. Si dimittimus eum se, omnes credidi in eum.*

Ivan. 11. 67.

Peraclia hac confessione clara & sincera, unanimi & communi eum suffragio omnes mortis reum acclamant, & absolutam contra eum ferunt sententiam ac decretum illi vitam auferendi. Hoc idem ipsum hodie Christus ingressus Hierusalem tantâ gloriâ sublimis & triumpho venerabilis, illis significavit in parabola de vinea, quos agricolarum nomine decorat: nam accedente patrisfamilias filio, conspirant unanimis & cognoscetes eum ac falsi talem, esse nimirum legitimum Patris primogenitum & heredem ex alle in eius mortem conveniunt homicidæ: *Hic est heres, veni coheredemus tui, &c.* Hoc ipsi crimine commiserunt, nam id ipsum postmodum illis

Matth. 21. 38.

M. 1. 23.

Apost. Petrus obiecit, *Hinc depulso concilio, &c. Affertur interemitio.* Quo supplicio Dominus adeo refractariam punit iniquitatem: Quid talis civitas talisque populus poterat expectare? Occiderunt Prophetas, persecuti sunt electos quos Dominus illis miserat, & modo visis operibus adeo præclaris, receptis beneficiis ita obligantibus, tantisque divinis beneficiis pleno concludunt concilio eum ipsam interire.

38.

Quasdiu peccatis suis impulsit Sodomitum incolæ diuinam irritarunt indignationem, non tolerandis eum iniuriis afficientes, persequentes & ultra modum affligentes plurimum Lot quem Deus ministrum suum miserat, qui luxuriam eorum nefandissimas argueret, & terrore illos diuinæ percelleret iustitiæ, quâ de causa

1. Pet. 2. 5.

111.

Quando

Deus So-

domam

paucitit.

eum D. Petr appellat, *iustitia precoriam*; Diuinam moram traxit misericordiam: veritatem: quando eo usque perueria eorum ascendit audacia, ut diuinam suam personam non vererentur invade- re iniuriosi, cum descendisset in illam civitatem sub quorundam Angelorum forma, illique in commune convenerunt, ut indignam illi inferrent violentiam: hic inquit Deus non est quod ultra differamus: aut tempus concedamus vterius. Vnde confestim ibidem, postquâ Lot præceperat ut cum vxore & filiabus foras egredere- tur, illic super eos eorumque civitates horribis- cum depluit de cælis ignem & sulphur: tanto dirum impetu, ut momento temporis & ipsos & ipsam, & quidquid in illa erat in cinerem fumumque converteret. *Subverta est in onimento.*

Thren. 4. 6

Nam videtur minor posse timere rigor in gen-

tem ita perduellem & auderem, quæ in ipsum (proh uerba) insurgit ut ipsum de medio tollat, qui in eum dignatus est descendere civi- tatem.

Meâ quidem sententiâ, potiori iure timere poterat hodie Hierusalem idem vel grauius multo supplicium: postquam enim Domini hu- jus occiderant Prophetas & seruos quos illis miserat ministros suos, & iustitiæ suæ præcones ac misericordie suæ fidelissimos: videntes eum ipsum, quod ad eorum descendat civitatem, cam- que compleat misericordiam, postquam illum extra omne dubium cognouerant, & talem esse confessi fuerant, ipsa luce conuicti, quam de se- operibus suis prodigiosis emittebat: tanto per- duelles animo conauerunt in illum insurgere eo- que modo eius honori derogare, ut in tantorum cambium beneficiorum, quibus illos affecerat, unanimi calculo concludant nihil minus quam ve illi vitam auferant Deicide. Sic iudico, quan- doquidem postquam Dei fidelissimos ministros & seruos occiderant eo- usque progrediantur in nequitia peiores, ut ipsius Dei necem moliantur quem talem esse vel inuiri fatebantur, atque in eum seditiosi dolos machinantur: quod nihil aliud iam illis superesse sperandum ino formi- dandum, nisi perditio totalis eorum, vrbisque de- vastatio. Et tautô magis videbantur hoc posse timere, quanto magis parabat omnibus quod ipse Dominus tantam cernebat impudentiam, nec il- lam patiens, egredietur de vrbe illa & procul ab illa decedet in civitatem Ephrem moxaru- rus. *Quis crederet quod, si reuertetur, non ca- mente veniret, nisi ut illam euerteret, pessimâ- ret & igne & sulphure grauiori quàm Sodoma- funditus eueret: Attamen celestis huius Do- mini perpende misericordiam, quo veniat anti-*

I V.

Merito

timere

poterat

Hierusa-

lem.

V.

Christi

benigni-

utatem:

eo nimirum solo

ut nouis ac maiori,

tas in lu-

bas illam ditaret

beneficia,

nova in illa & emi-

dxas.

uentura miracula patret,

illis dona conieceret

gratiarum, singularia communicaret beneficia,

ac subsidiis diuinis abunde cumularet.

Proinde

proutum quo Vates orditur illi in spiritu præ-

uidens a luculentem, hoc est, quod huic loquitur

civitati: Exultate filia Sion, tubila Hierusalem:

ecce Rex tuus venit tibi

Quam euidenter decla-

Y I.

rauit hic Dominus noui Ispitum testamenti,

quis fue-

quo descendit,

quem alias aperuit duobus suis rit Chri-

stis affectis & Apostolis Iacobo & Ioanni fratribus. Iti Ispiti-

Die quadam ascendit de Galilea in Hierusalem: tus,

oportebat autem eum transire per Samariam,

præmittit deos de Discipulis suis ut sibi locum

& di-

& diuersorum praearent in illa ciuitate. Eo
 Discepli appulerunt: intellexerunt autem op-
 pidant, quod Dominus petra scilicet tantum
 vellet eibem ingredi, eo quod facies eius erat
 cuius in Hierusalem cum qua perperes gerebat
 Samaritani similitate: portas igitur illi praeclu-
 sione & recipere in ciuitatem eum noluerunt.
 Iacobus & Ioannes fratres hanc agere ferentes
 iurabantem vt Ioues exarserunt & conuersi
 ad Dominum: sic ait: illustrissime Domine
 quis tantam tibi illatam ferat impedietiam? No-
 bis concede facultatem vt iustam a caelo contra
 illam vniuersam expostulemus. *Vt dicamus, vt
 ipse descendat de caelo. Et consumat illos in gra-*
co hoc verbum additor: vt etiam fecit Elias nam
hoc expostulauit Theophylactus & Euthymius.
 Merito in fort hoc, Domine supplicium, quod
 Elias sumptis de militibus illis incredulis, eo
 quod illum contemptum habuerunt. Coelum ob-
 testatus est vt illatam sibi iniuriam videretur,
 vt verbum efflatus fuerat, & ecce tam vehemens
 subitò descendit ignis, vt in instanti cunctos
 cum dace suo in cinerem redegit: non vnam
 sed duas cohortes militum quinquaginta.

Quod iustus meentur hoc illi supplicium
 cum illis te iudicauerimus, tuamque uocem in
 personam, ex eo quod praeteritis diebus fueris
 uer illos conuersatus, quando ad meliora con-
 ueristi Samaritanam, nunc autem hanc te con-
 froduit ignominia, vt tibi portas occludant ci-
 uitas & ingressum neque inhumani? Domine
 tu ueni a licet nobis uellem conera ipsos pro-
 uocare ad uindictam, quae adeo iusta est vt tan-
 tummodo illam petendo certo certius sit omen-
 tara. Conuertit se Dominus contra illos uultu
 minat et accendit, acriterque increpat. Heu filij
 mei, nescitis quantum Spiritus meus a uestro, &
 eo quo flagrauit Elias, disceperet. Au hoc uobis
 perueniat, quod uenerim puniturus, combustu-
 rus & perditurus homines offensis & iniuriis
 mihi illatis iritatus? Nequaquam: adsum enim
 eos saluaturus & in recambium scelerum & in-
 iuriarum quibus me prouocant dona illis colla-
 turus diuini, caelestisque misericordias. *Nescitis
 quantum Spiritus eius. Felix hominis non uenit ani-
 mam perdere, sed saluare.* Non est ille Spiritus
 qui me ducit, trahit, inuocat & impellit, uelut il-
 le veteris Testamento, Elias & ueteris est etiam
 uindictae Spiritus & supplicij: meus autem be-
 nignitatis & misericordiae, qualem declarant
 per prophetam meum Hiam, cuius uerba in
 me compleuit. Spiritus Domini super me: eo quod
 uocati me, ad *ΑΚΗΝΟΥΣΙΑΝΑΝ ΠΑΡΕΡΘΗΝ* uisit

me ut mederer contritiis corde, & pradicorum cap-
 tius indulgentiam. & clausi avertentem, & pra-
 dicarem annum placabilem Domino.

Vident illum Spiritu Prophético nunc pra-
 sentem, idem Propheta Isaias & Zacharias, quod Christus
 modo tendat Hierusalem, hunc agnoscetes hic forum
 Spiritum quod uenit, & quamuis uideatur accel-
 sus hic percellere posse ingratam adeo ciuita-
 tem, quae tam euoribus grauibique illum as-
 fecerat ignominijs: & cum iam brachij eius vi-
 res haberet perspectas, timere posset illum in-
 uita uenientem: attamen hortatur illum vt e-
 xultet, iubilet: non enim aduentus eius in eum
 dirigitur finem, vt eorum puniat scelera, templi
 euertat, Principes perdat, sacerdotes terrae hian-
 absorbeat, populum Getis inhumaniorem flam-
 mis deuoret refractarium & perduellem occi-
 dat: sed vt misericordiam praestet, remittat pec-
 cata, curet infirmitates, redimas animas, & cor-
 pora restituet. *Ecce Rex tuus uenit tibi, iustus &
 Saluator mansuetus.* Haec etiam est illius Spi-
 ritus diuini suauitas, eius magnitudo misericor-
 diae vt dum grauidibus eum prouocat sceleri-
 bus, & diuinae eius maiestati relictis pericacior,
 & sperare posses, imo merito timere, quod uen-
 turus esset fulgure te percussurus, condemnatio-
 nis, in profundum barathri demersurus, & ignis
 aeterni titiorem te damnaturus: adest tamen &
 ad te reuertitur, tibi blandiens, suam gentiam of-
 ferens, te uocans, te ad pacem inuitans, gloriam
 suam tibi prouidendo.

Haec est illa spiritus illius caelestis grata dul-
 cedo vt dicere possit. Spiritus meus super me dul-
 cis. Vatem uideo Oleam nostro loquendi modo,
 intuentem & audientem Deum qui sub fugura
 peruerse mulieris, querelas exponit contra syna-
 gogam, cuius caput & metropolis erat Hierusa-
 lem, etenim non ferendas illius considerans ini-
 quitates & horrendas impudentias nec non mo-
 dum agendi contra se Diabolicum, sic ait: Quis
 tale quid perferat scientem? Mihi terga uertit,
 & oculos suos ac cordis idolis consecrat impu-
 dentissimè. Hòc me laedit, hoc me confundit,
 quod contra me & in mei nominis detrimentum
 concilia cogat, amicis suis. *Scortici perpetua
 inhaereat illisque eo ipso compleat & blandia-
 tur, quod ipsi contuli, & mulieres meae sibi data
 conuertat in scelerum & rebellis argumen-
 tum. Dicit: uadam post amatores meos, quidant pa-
 nes mibi & aquas meas, lanam meam. & L. num. 4.
 meum, & oleum meum, & posum meum.*

40
 Eccli 24
 27

Quam grauius commouetur maritus re. Simili-
 solus audiens & conspicies uxorem suam cui iudo.
 monia,

monita gemmas pretiosas, calcemque tribuit mulierem, quae diceret, haec mihi mei contulerunt amici, illos sollicita requiram, a viro devotum faciam, illum interimam ut tanto liberius eius fruar, cuius voluero, contubernio, talis videtur Deis, tanque graviter in illam commotus videri impudentem. Videamus igitur, quod tantam proponat punire impudentiam? Qualis procedat contumeliosam adeo correpturam audaciam. Qua ratione mulierem hanc tractabit adeo impudentem; quae sponsi sui & mariti cogitat interfectionem; tale quid inultus non perferam ait Dominus: potentissimam extendam manum ut lex severissimus. Ecce ego visitabo super eam. Et quomodo quae? Domine: an fortitan horrendis fulminibus eam prosteras velut Sodomam? An horribili grandine velut Aegyptios & Pharaonem prolocabis? An terra suum suum dilatante cum Dathan & Abiron illos vivos absorbebis, Nihil horum: quid ergo propter eos, ecce ego lactabo eam & ducam eam ad solitudinem. Et loquar ad cor eius, &c. Porras illas ingrediar ego, illaque cor meum aperiam, ubi praestabo, lac dulcissimum offeram panis mei ditionumque: coelestem, ego ipse eam eorum enim & loquar ad cor eius. Intrabo velut in ea regnatus; quid est regnare Deum in aeterna? communicare illi divitias suas donaque caelestia. Hic apte profertur illa Apostoli sententia.

Ep. 1. 2. Christus dilexit Ecclesiam. & seipsum tradidit pro ea, ut illam sanctificaret mundans laqueo aqua in verbo vitae. & exhiberet ipsi sibi gloriosum Ecclesiam, non habentem maculam aut rugam.

IX. Animo revolue quid Christus intendit: amavit Ecclesiam suam, non proprii commodi gratia, sed illius intuitu: etenim, hoc est amare quempiam amore sincero. Unde seipsum pro illa tradidit, non pro se: nihil enim debebat ipse sed ut illam sanctificaret, hoc est sua illi divina tribueret dona, Spiritum S. infunderet quem credimus totius auctorem esse sanctificationis. Et hoc quam ob causam? Ut eam reddat gloriosam, hic suam illi impertiens gratiam aeternae percipiunt pignusque beatitudinis.

In exp. 2. Ojed.

Isa. 40. 1. X. Quia sit iam prope: dicit Dominus, postea: loquimini ad cor ad cor. Hiersalem. In libro Genesis quod in nostra vulgata legimus de Principe Sichem quod Di-

nam blanditiis & lenimētis studeret demulcere: Triflamy, delinuit blanditiis: Textus hebraeus Gen. 34. 1. scribit. Et loentus est ad cor Adolefcentula. Hoc ego, dicit Dominus praestabo Hierusalem: quo namque tempore non tolerandas contra me no-liur impudentias, scelera temeraria meditator, atque in pleno consistorio vitam auferre mihi proponit, totoque conamine Sacilegas suas & impissimas laborat exequi resolutiones: illius ego portas benignus ingrediar, mea lacte suavissimo turgentia, propinabo peccata, caelestia spondebo promissa, & divinis totus comis alliciam fauoribus. Hic est spiritus eius omni melle & sauo suavior: unde non incongrue monet Propheta. Exulta filia Sion, inbiba Hiersalem. Etenim venit Deus in animam ipsam ut ea operetur. Quid, amabo, operatur in anima? Declarat hoc D. Bernard. nihil aliud esse, quam quod illi benefaciat, atque ad hoc divinae naturae poterat excellentiam illud Davidici curiosus expendem. Tu es Deus qui facis mirabilia magna solus. Colere autem illud quod Deus in anima operatur, cum illo quod Angelus. Hec eius sunt verba. Adfuit Angeli & Archangeli, sed ille gemmior nobis, qui non modo adest, sed inest. Quod si dicis posse nulli & Angelum, non infector. Memini scriptum: Angelus qui loquitur in me. A qui afferentia est, a hoc, inest Angelus suggerens bona, non cogitans: inest horum ad bonum, non bonum cogitans. Deus sine illi ut afficit ut in, unquam, vel pariter ut infundatur vel pariter infundatur: ita ut unum proinde eum nullo modo esse dicere quis non timere. Et si non unam personam, unamque substantiam, habet enim: qui adhaeret Deo, unum Spiritus est. Angelus ergo cum anima, Deus in anima: ille ut contubernalis inest, Deus in vita.

S. 13. Exulta satis, &c. Deteguntur hic Dei retributiones, quae sunt contra carum ordinem, retrogradientes sicut Sem & Iaphet.

Miseri cordiam Dei bonitatem infinitam? Merito David animam suam exultabat ut infinitas Deo caneret gratiarum laudes; non tam ob beneficia ab eo sibi praestita quam ob retributiones quibus illi subveniebat. Ita notat aliquoties D. August. haec verba psal. D. Ar. terij Benedic anima mea Domino & non oblitus es in p. rec omnes retributiones eius. Numquam o anima mea de memoria tua exciderit Dei retributiones, spiritus & Ponderemus cum illo haec verba & laudem at. Int. 1. tendamus magno consolationis misericordiae Dei.